

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з наукової роботи

Західноукраїнського
національного університету

Микола ДИВАК

2026 р.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів
дисертації Онищука Сергія Ігоровича на тему
«Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад»,
поданої на здобуття ступеня доктора філософії
в галузі знань 07 - Управління та адміністрування
за спеціальністю 072 - Фінанси, банківська справа та страхування**

Витяг

із протоколу засідання фахового семінару кафедри фінансів ім. С. І. Юрія
від 5 січня 2026 року

Присутні: викладачі кафедри фінансів ім. С. І. Юрія та кафедри економічної кібернетики та інформатики.

Порядок денний:

Обговорення дисертаційного дослідження Онищука Сергія Ігоровича на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад», поданого на здобуття ступеня доктора філософії в галузі знань 07 - Управління та адміністрування за спеціальністю 072 - Фінанси, банківська справа та страхування щодо його наукової новизни, теоретичного та практичного значення результатів.

Науковий керівник: доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Кириленко Ольга Павлівна.

Голова фахового семінару: доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Андрій Ігорович Крисоватий.

Рецензенти: доктор економічних наук, професор, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Горин Володимир Петрович; доктор економічних наук, доцент, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Малиняк Богдан Степанович; доктор економічних наук, професор, професор кафедри економічної кібернетики та інформатики Птащенко Олена Валеріївна.

Слухали:

Доповідь здобувача Онищука С. І. про результати дисертаційного дослідження. Доповідач обґрунтував актуальність обраної теми, визначив мету та завдання, охарактеризував об'єкт та предмет дослідження, представив

основні положення наукової новизни та практичного значення. Здобувач зазначив, що в умовах триваючої російської військової агресії територіальні громади стали основними суб'єктами у забезпеченні життєдіяльності населення, протидії гуманітарній кризі та відновленні критичної інфраструктури, зіткнулися з різким зростанням видатків на територіальну оборону, соціальний захист і підтримку внутрішньо переміщених осіб та ліквідацію наслідків руйнувань. Водночас, фінансовий потенціал багатьох громад суттєво знизився через міграцію платників податків, зупинку або релокацію підприємств та руйнування виробничих потужностей. Наявність ресурсів не завжди гарантує стійкий розвиток. Забезпечення фінансової стійкості територіальних громад у воєнний період та формування надійної ресурсної бази для майбутнього післявоєнного відновлення є критично важливим для збереження керованості територій та підтримки економічного фронту держави. У цьому контексті теоретичне обґрунтування сутності фінансового потенціалу та механізмів його зміцнення набуває особливого наукового і практичного значення.

Метою дослідження визначено обґрунтування теоретико-методологічних засад та розробка науково-практичних рекомендацій щодо зміцнення та розширення фінансового потенціалу територіальних громад в умовах децентралізації та воєнних викликів.

Об'єкт дослідження – процеси формування та розвитку фінансового потенціалу територіальних громад України в умовах децентралізації та воєнного стану.

Предмет дослідження – сукупність теоретичних положень, методичних підходів та практичних інструментів управління фінансовим потенціалом територіальних громад, спрямованих на його оцінку, захист від загроз та розширення за рахунок всіх груп фінансових ресурсів.

На основі проведеного дослідження сформувано висновки та пропозиції.

Аналіз економічної сутності поняття «фінансовий потенціал територіальної громади» дозволив визначити його як комплексну можливість використання фінансових ресурсів та активів з метою отримання прибутку або інших суспільних благ. Вдосконалено визначення потенціалу з акцентом на його залежності від сучасних тенденцій та стрімких змін в економіці, що є критично важливим в умовах високої воєнної та економічної турбулентності.

Узагальнено підходи до класифікації громад за ознакою відстані від територій ведення активних бойових дій (прифронтові, центральні та тиллові) з обґрунтуванням наявності впливу такої відстані на формування фінансового потенціалу територіальних громад. Доведено, що фінансовий потенціал є вторинним елементом, який базується на фінансових ресурсах, що перебувають у розпорядженні конкретного економічного суб'єкта. Встановлено, що ресурсний склад фінансового потенціалу територіальних громад вимагає систематизації з урахуванням умов воєнного стану, що передбачає виокремлення міжнародної допомоги і грантів, як ключових альтернативних ресурсів, а також поділ фінансового потенціалу на фактичний та потенційний.

Дослідження джерел фінансових ресурсів дозволило запропонувати їх класифікацію за ступенем складності залучення (середня та висока складність, включаючи монетизацію активів, цільові субвенції та гранти) та за рівнем впливу на фінансову стабільність (високий, середній, низький), що дозволить громадам приділити особливу увагу тим джерелам, які мають найвищий позитивний вплив, тобто сприяють підвищенню фінансової стабільності, бюджетній автономії та покращення інших показників.

Пропонується проводити оцінку впливу джерел фінансування територіальних громад на їх фінансовий потенціал за кількома критеріями (стабільність, передбачуваність, автономність громади, розвиток, ризики та довгострокова спроможність) та визначено, що найбільш позитивний вплив на формування фінансового потенціалу територіальних громад має публічно-приватне партнерство.

В роботі обґрунтовано теоретичні передумови оцінки фінансового потенціалу територіальних громад, які можуть стати методологічним фундаментом для подальших досліджень та управлінських рішень. Проаналізовано та систематизовано ці передумови за трьома основними групами: економічні теорії (фіскальна децентралізація, сталий розвиток), управлінські концепції (бюджетна децентралізація, бюджетна спроможність) та методичні підходи (ресурсний, функціональний, системний, кількісний). Застосування цих передумов дозволяє сформувати чіткий понятійний апарат та обґрунтувати методику оцінки потенціалу. Узагальнено основні етапи, що передують оцінці фінансового потенціалу територіальних громад: визначення мети і завдань, збір інформації, аналіз спроможності громади, вибір методології оцінки та визначення зовнішніх факторів. Це дозволить структурувати процес аналізу з метою підвищення його об'єктивності та практичної корисності.

Проведене дослідження дозволило виявити критичне зниження частки доходів місцевих бюджетів у зведеному бюджеті України у 2024 році (до 13,7% порівняно з 22,7% у 2021 році). Встановлено, що причиною уповільнення зростання доходів місцевих бюджетів стало перенаправлення військового ПДФО до державного бюджету. Це поглибило проблему фіскальної несправедливості, особливо для прифронтових областей, де зафіксовано найбільше скорочення власних доходів. Обґрунтовано необхідність перегляду моделі зарахування ПДФО шляхом його спрямування за місцем проживання платника, що є ключовою умовою для вирівнювання фіскальних можливостей громад.

Наголошено на нерівномірному розподілі міжбюджетних трансфертів між місцевими бюджетами на корись бюджетів міст. Результати регресійного аналізу динаміки власних доходів територіальних громад та надходжень ПДФО, місцевих податків і зборів та офіційних трансфертів підтвердили наявність безпосередньої залежності між ними. Встановлено вплив на фінансовий потенціал відстані розташування громад від зони активних бойових дій. Запропоновано шляхи підвищення ефективності аналізу фінансових ресурсів, які дозволять покращити прогнозну здатність управлінських рішень.

Аналіз видатків бюджетів територіальних громад підтвердив значне переважання поточних видатків, в той час коли частка капітальних видатків становить лише близько 20%. Встановлено, що майже половина поточних видатків спрямована на оплату праці (48-56%). Виявлено пріоритетне зростання видатків на громадський порядок, безпеку та соціальний захист (приріст понад 1000% і 100% відповідно), що відображає адаптивну реакцію територіальних громад на надзвичайні виклики. Регресійний аналіз засвідчив позитивний вплив капітальних видатків на формування фінансового потенціалу громади (коефіцієнт 1,922). Це свідчить про їхню стратегічну роль у створенні майбутньої економічної бази громади через покращення інфраструктури та зростання податкової бази. Актуалізовано необхідність відновлення балансу видатків для забезпечення стійкого розвитку громад.

Встановлено, що фінансовий потенціал територіальних громад перебуває під загрозою низки воєнних ризиків, зокрема обстрілів, міграційних процесів та погіршення стану транспортної інфраструктури. Ці наслідки призводять не лише до зменшення доходної бази, але і до збільшення видатків, що критично знижує можливості для інвестування у розвиток. Обґрунтовано, що такі наслідки критично зменшують можливості для інвестування у розвиток.

Для забезпечення життєздатності та стійкості громад актуалізовано необхідність впровадження системи багатосферного моніторингу загроз, що охоплює доходну та видаткову частини бюджету, а також операційні дані (безпека, інфраструктура, демографія). Ці методи моніторингу, у разі їх застосування, забезпечують своєчасне виявлення загроз та запобігання негативним наслідкам. Розроблено антикризову стратегію управління фінансовими ризиками, яка повинна включати тактичні заходи з диверсифікації доходів (активне залучення релокованого бізнесу), створення резервного фонду (10-15% квартального бюджету) та забезпечення безпечного резервного копіювання критичних фінансових даних. Такі заходи сприятимуть підвищенню рівня бюджетної прозорості та стимулюванню розвитку форм громадської участі у бюджетному процесі на місцевому рівні. Системна ідентифікація загроз та впровадження превентивних заходів є передумовою для запобігання фінансовій кризі та збереження функціональності територіальних громад.

Аналіз міжнародної співпраці територіальних громад показав, що, незважаючи на загальну позитивну тенденцію до зростання кількості укладених договорів, інституційна, кадрова та операційна неготовність є основною перешкодою для ефективного залучення альтернативних фінансових ресурсів, особливо грантових. Виявлено, що недостатність знань і навичок працівників територіальних громад у сфері проєктного менеджменту та звітності призводить до неефективного використання коштів, що підриває довіру міжнародних партнерів. Обґрунтовано необхідність впровадження системної покрокової стратегії міжнародної співпраці, що складається з трьох ключових фаз: підготовчої (оцінка інституційної готовності та підвищення прозорості), активної (проєктний менеджмент та налагодження партнерства) та реалізаційної (забезпечення прозорості закупівель та своєчасне подання

звітності). Такий підхід трансформує територіальних громад із пасивного реципієнта допомоги на активного учасника світових фінансових процесів, забезпечуючи довгострокову стійкість співпраці та успішне залучення фінансування, необхідного для відновлення у воєнний період.

Вивчення світового досвіду підтверджує значну диференціацію у рівні фіскальної автономії європейських країн, де середня частка власних податкових надходжень становить 32,1%, а висока залежність від міжбюджетних трансфертів (середній показник 49,8%) знижує самостійність територіальних громад. На цій основі обґрунтовано три стратегічні напрями зміцнення фінансового потенціалу українських громад. По-перше, необхідно розширити фіскальну автономію шляхом надання територіальним громадам повноважень щодо вільного об'єднання та співпраці (досвід Швейцарії). По-друге, слід диверсифікувати дохідну базу через запровадження місцевого податку на бізнес (приклад Угорщини). По-третє, критично важливим є підвищення фінансової стійкості шляхом створення резервних фондів (Швеція) та розвитку державно-приватного партнерства (Литва). Успішна імплементація цих механізмів вимагає обов'язкового врахування нерівномірності економічного розвитку та кадрової спроможності в умовах військових ризиків.

Обґрунтовано, що розширення фінансового потенціалу територіальних громад у воєнний період вимагає синергетичного та проєктного підходу до управління ресурсами. Ключовим інструментом підвищення ефективності та гнучкості використання бюджетних коштів визнано застосування «нульового» бюджетування, що забезпечує перегляд видатків «з нуля» та їхню жорстку пріоритезацію на потреби безпеки та життєзабезпечення. Запропоновано комплексний підхід до побудови стратегії управління фінансовими ризиками, який складається з трьох взаємопов'язаних напрямків: «Безпека» (зниження ризиків дохідної частини), «Гнучкість» (оптимізація видатків) та «Стійкість» (управління активами та кадровим потенціалом). Важливим шляхом зміцнення дохідної бази визначено активну підтримку релокованих підприємств через стимулювання та спрощення процедур. Запропоновані напрями, включаючи міжмуніципальну співпрацю та посилення контролю за публічними закупівлями, які є необхідною умовою для підтримки фінансової стійкості територіальних громад України. Акцентовано увагу на необхідності підвищення рівня цифровізації суспільних послуг територіальних громад, як одного з інструментів зміцнення їх фінансового потенціалу.

Після завершення доповіді Оніщуку С. І. присутніми були поставлені такі запитання:

Д.е.н., проф. Малиняк Б. С.: 1) В дисертаційній роботі обґрунтовується доцільність запровадження “нульового” бюджетування. Чи не вбачаєте ви у цьому ризиків, зокрема соціальних, коли поширеною стане практика припинення або суттєвого зменшення фінансування з початком нового бюджетного року в разі зменшення параметрів, які є орієнтирами для планування?

2). Ви трактуєте фінансовий потенціал територіальної громади як

інтегровану здатність територіальної громади не лише мобілізувати наявні фінансові ресурси, а й генерувати нові можливості для отримання економічного ефекту у вигляді доходу або суспільних благ. Яка доцільність виокремлення в окрему ціль економічний ефект у вигляді доходу? Можливо саме по собі отримання доходу не є економічним ефектом, а діяльністю підпорядковану загальній меті - наданням суспільних благ?

Д.е.н., проф. Горин В. П.: 1) Деталізуйте складові фінансового потенціалу територіальної громади.

2) Як співвідносяться між собою поняття фінансового потенціалу і фінансової спроможності територіальної громади?

3) Якими критеріями і якими показниками доцільно оцінювати фінансовий потенціал територіальної громади?

Д.е.н., проф. Птащенко О. В.: 1). Який вплив реформи місцевого самоврядування та фіскальної децентралізації на фінансовий потенціал громад?

2). Які джерела власних доходів мають найбільший потенціал зростання для територіальних громад?

3). Як цифровізація фінансового управління впливає на прозорість і ефективність використання фінансових ресурсів?

Д.е.н., доцент Сидорчук А. А.: 1) У роботі, відносно досліджуваного поняття «фінансовий потенціал» використовується ряд дієслів, таких як розвиток, розширення, зміцнення. Яким чином, ви виокремлюєте їх між собою?

2) У запропонованій новизні роботи зазначено, що стратегія управління фінансовими ризиками, яка охоплює «Безпеку», «Гнучкість» і «Стійкість», забезпечить фінансову стійкість територіальних громад. Обґрунтуйте більш детально дану позицію наукової новизни.

К.е.н., доцент Квасниця О. В.: 1). Обґрунтуйте роль «зелених фінансів» у розвитку фінансового потенціалу територіальних громад. Яким чином впровадження екологічних ініціатив може сприяти сталому економічному зростанню на місцевому рівні?

2). Як ви оцінюєте вплив військових ризиків на фінансовий потенціал територіальних громад?

На всі питання дисертант дав повні відповіді, що характеризує достатній рівень його підготовки.

Науковий керівник, д.е.н., проф. Кириленко О.П. виступила із висновком, в якому зазначено актуальність теми дослідження, його теоретичне і практичне значення. Зазначила, що тема дисертаційної роботи Онищука С. І. «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» є актуальною в умовах децентралізації, а також у воєнний період і в контексті повоєнного відновлення України.

У роботі визначено теоретичні засади фінансового потенціалу територіальних громад, поглиблено теоретичні підходи до визначення сутності фінансового потенціалу громади. Запропоновано трактувати поняття «фінансовий потенціал територіальної громади» як інтегровану здатність територіальної громади не лише мобілізувати наявні фінансові ресурси, а й

генерувати нові можливості для отримання економічного ефекту або суспільних благ.

Акцентовано на важливості застосування критерію безпекової локації при класифікації територіальних громад; вдосконалена класифікація джерел фінансових ресурсів за ступенем складності їх залучення та за рівнем впливу на фінансову стабільність.

Важливим науковим і практичним результатом дослідження є аналіз та систематизація передумов для оцінки фінансового потенціалу територіальних громад. Виокремлено основні етапи, що передують оцінці фінансового потенціалу територіальних громад та структурують процес аналізу.

Проведено регресійний аналіз залежності власних доходів територіальних громад від надходжень податку на доходи фізичних осіб, місцевих податків і зборів та офіційних трансфертів, що дало змогу підкреслити наявність такої залежності.

Автором запропоновано застосування системи тривекторного моніторингу загроз фінансового потенціалу територіальних громад, що охоплює дохідну та видаткову частини бюджету, а також соціально-економічне середовище; розроблено антикризову стратегію управління фінансовими ризиками фінансового потенціалу територіальних громад.

Виявлено проблеми у розвитку міжнародної співпраці територіальних громад України із зарубіжними партнерами з метою залучення додаткових фінансових ресурсів; обґрунтовано необхідність впровадження системної покрокової стратегії міжнародної співпраці.

У роботі запропоновано три стратегічні напрями зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад, які ґрунтуються на аналізі світового досвіду, а саме: розширення фіскальної автономії шляхом надання територіальним громадам повноважень щодо вільного об'єднання та співпраці; диверсифікація доходів шляхом запровадження місцевого податку на бізнес; підвищення фінансової стійкості шляхом створення резервних фондів та розвитку державно-приватного партнерства.

Запропоновано комплексний підхід до побудови стратегії управління фінансовими ризиками, який складається з трьох взаємопов'язаних напрямків: «Безпека», «Гнучкість» та «Стійкість». Підкреслено важливість підвищення рівня цифровізації системи управління фінансами і, зокрема, майном територіальних громад шляхом впровадження спеціальних інтелектуальних систем для автоматизованого збору даних про споживання ресурсів.

Теоретичні і прикладні положення, що містяться в дисертаційній роботі, мають практичну цінність і можуть бути впроваджені в практику органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Результати дослідження демонструють здатність Онищука С. І. самостійно вирішувати складні наукові та прикладні завдання, володіння методологією наукового аналізу та компетентність у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що підтверджено опублікуванням 5 фахових статей, зокрема, 1 – у періодичних наукових виданнях, проіндексованих у базі даних Web of Science, апробацією результатів на наукових конференціях.

Таким чином, дисертація Онищука С. І. на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» є завершеною та самостійною роботою і може бути рекомендована до захисту у спеціалізованій вченій раді.

Д.е.н., проф. Горин В. П. (рецензент): звернув увагу на виняткову актуальність дисертаційного дослідження С. І. Онищука на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад», оскільки масштабна війна в Україні супроводжується кардинальними змінами умов функціонування територіальних громад, загострює проблеми їх фінансової стійкості, бюджетної збалансованості та спроможності місцевого самоврядування виконувати його функції. Руйнування економічної бази формування доходів громад, зростання соціальних та безпекових видатків, внутрішнє переміщення населення й нерівномірність територіального розвитку актуалізують потребу пошуку нових і адаптивних шляхів зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад. Ці проблеми повною мірою розкриті у рецензованому дисертаційному дослідженні, де автор сформулював власне бачення шляхів їхнього вирішення з урахуванням сучасних реалій.

Ознайомлення зі змістом дисертації С. І. Онищука дає можливість відзначити належний рівень обґрунтованості наукових положень, висновків та рекомендацій. Текст дисертації демонструє фахові знання і наукову обізнаність автора, свідчить про опрацювання значного масиву літературних джерел та інформаційної бази, ерудованість автора в досліджуваній проблематиці. План дисертаційного дослідження логічно та послідовно розкриває його мету та завдання. Дисертаційна робота написана з дотриманням вимог наукового стилю, а висновки і пропозиції, подані у ній, є чіткими, конкретними, мають практичну значимість.

Окремо В. П. Горин наголосив на значимості позицій наукової новизни дисертації, зокрема розробленому автором трьохкомпонентному підході до побудови стратегії управління фінансовими ресурсами громад у воєнний час, розвинених підходах до оцінювання фінансового потенціалу громад з урахуванням критерію їхньої безпекової локації, виробленому алгоритмі інституціоналізації міжнародної співпраці громад для розширення їхнього фінансового потенціалу тощо. Ці позиції наукової новизни визначають наукову цінність дисертаційного дослідження С. І. Онищука, підтверджують вирішення автором поставленої у роботі наукової проблеми обґрунтування нових шляхів зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад в умовах сучасних викликів. Достовірність отриманих у дисертаційній роботі наукових результатів підтверджується публікаціями у наукових виданнях категорії «Б», належним рівнем апробації наукових напрацювань автора на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях.

Загалом, аналіз змісту дисертації С. І. Онищука на тему: «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» дає підставу зробити висновок, що вона є актуальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, виконаним на належному теоретичному рівні, має практичне значення, за своїм змістом та формальними ознаками відповідає вимогам до оформлення дисертацій, затверджених Наказом Міністерства освіти і науки

України № 40 від 12.01.2017 р., «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України №44 від 12.01.2022 р., а її автор, С. І. Онищук, рекомендується до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Д.е.н., проф. Птащенко О. В. (рецензент), яка наголосила, що робота Онищука С. І. є актуальною, виконана на високому науковому рівні. Отримані результати дослідження та винесені на захист положення містять елементи наукової новизни та характеризуються прикладним значенням. В умовах децентралізації та трансформації системи місцевого самоврядування фінансовий потенціал територіальних громад набуває ключового значення для забезпечення їх соціально-економічного розвитку та самодостатності. Обмеженість фінансових ресурсів, зростання видаткових повноважень громад, а також виклики, спричинені воєнними діями та необхідністю післявоєнного відновлення, актуалізують потребу в пошуку ефективних шляхів зміцнення фінансової бази місцевих бюджетів. Недостатня диверсифікація джерел доходів, нерівномірність фінансової спроможності громад і недосконалість механізмів управління фінансовими ресурсами зумовлюють необхідність наукового обґрунтування сучасних інструментів та підходів до нарощування фінансового потенціалу територіальних громад. Це визначає високу теоретичну й практичну значущість обраної теми дослідження.

Дисертація С. І. Онищука на тему: «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» є актуальним, самостійним, завершеним науковим дослідженням, відповідає вимогам до дисертацій і рекомендується до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Д.е.н., доцент Малиняк Б. С. (рецензент), Децентралізаційна реформа сформувала в Україні нові умови для системи забезпечення населення суспільними благами. Утворення спроможних територіальних громад та наділення їх необхідними повноваженнями створило передумови для ефективного функціонування суспільних фінансів та акумулювання бюджетних ресурсів. Втім, як засвідчив досвід чимало проблем у сфері місцевих бюджетів залишилися невирішеними, зокрема через обмеженість фінансового потенціалу територіальних громад. Нерівномірність податкової бази місцевого самоврядування та обмеженість системи фінансового вирівнювання закладає передумови для дисбалансів фінансового потенціалу територіальних громад та, як наслідок, диспропорцій у забезпеченні суспільними благами населення країни. Необхідність наукових пошуків в вирішенні актуальних проблем формування доходів місцевих бюджетів зумовлює актуальність теми дисертаційної роботи.

Наукове дослідження Онищука С. І. на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» вирізняється своєю оригінальністю та комплексним підходом до дослідження актуальних проблем. Імпонує авторська позиція щодо тлумачення фінансового потенціалу територіальної громади як інтегрованої здатності територіальної громади як

мобілізувати наявні фінансові ресурси, так і генерувати нові можливості для отримання економічного ефекту або надання суспільних благ.

В дисертаційній роботі ґрунтовно розкрито теоретичні основи побудови фінансового потенціалу територіальної громади та концептуальні основи його оцінювання. Для цього використано актуальні наукові джерела та застосовано необхідні науково-методичні підходи. Проведене дослідження дало змогу розробити інструментарій управління ризиками фінансового потенціалу шляхом впровадження цілісного моніторингу головних його компонентів. Відзначаються обґрунтованістю розроблені рекомендації щодо зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад у період воєнного стану та повоєнного періоду, які мають практичне значення.

Дисертаційне дослідження С. І. Онищука на тему: «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» є актуальним, самостійним і завершеним науковим дослідженням, відповідає встановленим вимогам і рекомендується до захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

Д.е.н., доцент Сидорчук А. А., який зазначив, що представлена на обговорення дисертація Онищука С. І. на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» є завершеним, самостійним, логічним, комплексним науковим дослідженням, що підтверджує внесок здобувача у вирішення актуальної проблеми – пошуку шляхів зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад.

Воєнний стан зумовив необхідність здійснення видатків територіальних громад на безпеку і оборону, відновлення зруйнованої інфраструктури, що суттєво обмежило їх фінансову спроможність у забезпеченні поточної життєдіяльності. Ці проблеми посилені міграцією населення, релокацією суб'єктів господарювання із прифронтових регіонів до тилкових і зумовлюють необхідність пошуку додаткових джерел фінансових ресурсів та зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад. Основні положення, висновки та рекомендації є належним чином обґрунтовані та аргументовані.

Дисертація Онищука С. І. на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована для захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

К.е.н., доцент Квасниця О. В., яка зазначила, що актуальність теми дослідження «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» визначається сукупністю чинників, які безпосередньо впливають на результативність соціально-економічного розвитку територіальних громад. В умовах структурних змін у національній економіці, важливого значення набуває здатність територіальних громад забезпечувати виконання власних повноважень шляхом раціонального та ефективного управління фінансовими ресурсами. Обмеженість фінансових ресурсів є головною проблемою, що стримує забезпечення сталого розвитку територіальних громад та реалізацію їх економічних, соціальних і інфраструктурних потреб.

Попри те, що децентралізація сприяла розширенню фінансових повноважень органів місцевого самоврядування та збільшенню можливостей формування власних бюджетних ресурсів, процес досягнення повної фінансової

самодостатності територіальних громад залишається складним і нерівномірним. Зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад є вагомим чинником для підвищення їхньої стійкості в умовах економічної нестабільності, зміни зовнішніх і внутрішніх умов, а також реалізації довгострокових проектів розвитку. Це, в свою чергу, сприятиме підвищенню якості життя мешканців, розвитку інфраструктури та соціальних послуг, що є важливими складовими забезпечення сталого економічного зростання на місцевому рівні. Проблеми фінансової нестабільності на місцях вимагають ретельного аналізу і вивчення механізмів зміцнення фінансової бази громад, зокрема шляхом диверсифікації джерел доходів, вдосконалення системи оподаткування та залучення інвестицій.

Зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад є важливим кроком для підвищення їхньої спроможності до самостійного розвитку. Це включає в себе низку аспектів, серед яких першочергове значення має створення стабільних і диверсифікованих джерел доходів. До таких джерел можна віднести не лише традиційні податки, але й інші фінансові інструменти, такі як місцеві збори, залучення інвестицій в інфраструктурні проекти, розвиток місцевого бізнесу, а також ефективне використання ресурсів на території громади, зокрема земельних та природних. Важливим аспектом є також використання державних та міжнародних грантів і програм підтримки, які можуть допомогти громадам реалізувати важливі інфраструктурні та соціальні проекти.

У роботі влучно запропоновано підхід до зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад шляхом розвитку механізмів публічно-приватного партнерства, що забезпечує залучення приватних інвестицій у модернізацію об'єктів комунального господарства, зменшення навантаження на місцеві бюджети та підвищення якості суспільних послуг. Також цікавими для впровадження у практику є запропоновані автором заходи інституційного забезпечення ДПП на місцевому рівні, зокрема щодо підвищення професійної компетентності працівників органів місцевого самоврядування, посилення прозорості використання фінансової допомоги та підвищення готовності територіальних громад до співпраці з міжнародними партнерами.

Дисертація Онищука С. І. на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» відповідає встановленим вимогам і може бути рекомендована для захисту у разовій спеціалізованій вченій раді.

На підставі результатів обговорення присутні на засіданні

УХВАЛИЛИ:

1) Прийняти висновок щодо дисертаційної роботи Онищука Сергія Ігоровича на тему «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» як такої, що відповідає вимогам, які заявлені до дисертацій.

2) Пропонувати Вченій раді університету прийняти висновок фахового семінару та затвердити склад разової спеціалізованої вченої ради із захисту дисертаційної роботи Онищука С. І.

ВИСНОВОК

**про наукову новизну, теоретичне та практичне значення
результатів дисертаційного дослідження
Онищука Сергія Ігоровича на тему
«Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад»**

Обґрунтування вибору теми дослідження та її зв'язок із планами наукових робіт університету

Вибір теми дисертаційного дослідження зумовлений тим, що забезпечення фінансової стійкості територіальних громад у воєнний період та формування надійної ресурсної бази для майбутнього післявоєнного відновлення є критично важливим для збереження керованості територій та підтримки економічного фронту держави. У цьому контексті теоретичне обґрунтування сутності фінансового потенціалу та механізмів його зміцнення набуває особливого наукового і практичного значення.

Сучасні умови вимагають перегляду класичних теоретичних підходів до визначення та оцінки фінансового потенціалу територіальних громад, а також розробки нових, гнучких та ефективних механізмів мобілізації внутрішніх і залучення додаткових зовнішніх фінансових ресурсів. Війна спричинила безпрецедентні виклики для фінансів територіальних громад. Аналітичне дослідження стану фінансового забезпечення територіальних громад та ідентифікація загроз для їх фінансового потенціалу є критично необхідними для виживання територіальних громад у сучасних реаліях.

Дисертаційна робота виконана відповідно до плану науково-дослідних робіт Західноукраїнського національного університету і є складовою науково-дослідної роботи: «Фінансова система у забезпеченні стійкого економічного зростання України» (державний реєстраційний номер 0121U109150), зокрема автор долучився до підготовки розділу «Пріоритети розвитку державних та місцевих фінансів в контексті забезпечення сталого розвитку держави». Крім того, автор прийняв участь у 2024 році у підготовці роботи з надання науково-професійних послуг за господарським договором «Наукове консультування щодо удосконалення інституційного забезпечення розроблення та реалізації бюджетної політики в територіальній громаді».

Мета, завдання та методи дослідження.

Об'єкт та предмет дослідження

Метою дисертаційної роботи є обґрунтування теоретико-методичних засад та розробка науково-практичних рекомендацій щодо зміцнення та розширення фінансового потенціалу територіальних громад в умовах децентралізації та воєнних викликів.

Реалізація мети дослідження зумовила постановку та розв'язання наступних наукових і практичних завдань:

поглибити теоретичні підходи до визначення економічної сутності фінансового потенціалу територіальної громади;

дослідити класифікацію джерел формування фінансових ресурсів

територіальних громад;

розкрити особливості теоретичних передумов оцінки фінансового потенціалу територіальних громад.

проаналізувати стан фінансових ресурсів територіальних громад;

оцінити вплив капітальних видатків на формування фінансових ресурсів територіальної громади;

окреслити засади для провести моніторинг та ідентифікацію основних загроз для фінансового потенціалу територіальних громад у воєнний період.

запропонувати шляхи активізації міжнародної співпраці територіальних громад в контексті залучення альтернативних фінансових ресурсів України;

визначити перспективи використання світового досвіду у сфері зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад;

обґрунтувати шляхи розширення фінансового потенціалу територіальних громад у період воєнного часу.

Об'єктом дослідження є процеси формування та розвитку фінансового потенціалу територіальних громад України в умовах децентралізації та воєнного стану.

Предметом дослідження є сукупність теоретичних положень, методичних підходів та практичних інструментів управління фінансовим потенціалом територіальних громад, спрямованих на його оцінку, захист від загроз та розширення за рахунок всіх груп фінансових ресурсів.

Методологічну основу дисертаційного дослідження становить діалектичний метод пізнання та системний підхід до вивчення фінансових процесів. Для досягнення мети використано комплекс загальнонаукових та спеціальних методів: абстрактно-логічний та метод узагальнення – для поглиблення сутності поняття «фінансовий потенціал» та уточнення теоретичних передумов його оцінки; аналізу, синтезу та порівняння – при дослідженні структури фінансових ресурсів територіальних громад та вивченні світового досвіду зміцнення фіскальної автономії; економіко-статистичні методи (зокрема регресійний аналіз) – для оцінки кількісного впливу власних і залучених коштів на рівень фінансового потенціалу; метод класифікації та групування – для типізації громад за територіальною ознакою та ідентифікації воєнних загроз; графічний та табличний методи – для візуалізації динаміки бюджетних показників та результатів моніторингу; системно-структурний аналіз – для обґрунтування стратегії управління ризиками та впровадження інструментів «нульового» бюджетування. Застосовані методи забезпечують об'єктивність аналізу та обґрунтованість розроблених рекомендацій щодо зміцнення фінансової самодостатності територіальних громад України у воєнний період.

Наукові положення, розроблені особисто дисертантом та їх новизна

Основні положення і результати дисертаційного дослідження, що визначають його наукову новизну, полягають у такому:

удосконалено:

- трактування сутності фінансового потенціалу територіальної громади, який, на відміну від існуючих підходів, пропонується розглядати як інтегровану здатність територіальної громади не лише мобілізувати наявні фінансові ресурси, а й генерувати нові можливості для отримання економічного ефекту або суспільних благ. Це дозволяє змістити акцент з пасивного накопичення ресурсів на їх активне використання як інструменту сталого розвитку території. Обґрунтовано відмінності між поняттями «фінансовий потенціал» і «фінансова спроможність» територіальної громади, що необхідно для удосконалення понятійного апарату та розробки інструментарію фінансового забезпечення територіальних громад;

- підхід до побудови стратегії управління фінансовими ризиками територіальних громад у воєнний період, який, на відміну від існуючих, базується на комплексному поєднанні трьох напрямів: «Безпека» (мінімізація ризиків дохідної частини), «Гнучкість» (оптимізація та посилений контроль видатків) та «Стійкість» (ефективне управління активами та кадровим потенціалом). В контексті зазначених напрямів визначено мету, стратегічні цілі, заходи реагування та контролю. Застосування такого підходу дозволить забезпечити фінансову спроможність і фінансову стійкість громад у критичних умовах та закласти підґрунття для їх подальшого сталого розвитку;

- послідовність реалізації міжнародної співпраці територіальних громад, в основі якої покладений відповідний алгоритм, з метою залучення додаткових фінансових ресурсів та зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад, в частині виокремлення та деталізації ключових фаз: підготовчої (комплексна оцінка інституційної готовності), активної (проектний менеджмент і формування партнерств) та реалізаційної (забезпечення прозорості та звітності) і визначення їх змісту та цілей. Представлена послідовність дає змогу нівелювати кадрові та професійні обмеження, а також підвищити рівень довіри міжнародних партнерів до територіальних громад;

- науково-методичний підхід до бюджетного планування на місцевому рівні в умовах новітніх викликів, через обґрунтування доцільності переходу від традиційних методів до «нульового» бюджетування. Обґрунтовано послідовність реалізації «нульового» бюджетування, адаптовану для територіальних громад в умовах воєнного стану. Застосування запропонованого підходу сприятиме підвищенню ефективності використання обмежених бюджетних коштів, забезпечуючи їх спрямування на найбільш пріоритетні та обґрунтовані потреби громади у воєнний та повоєнний час;

набули подальшого розвитку:

- систематизація фінансових ресурсів територіальних громад і принципів їх формування та використання; запропонована класифікація фінансових ресурсів за ознакою їх впливу на фінансовий потенціал територіальних громад з виокремленням трьох рівнів впливу: високий, середній та низький; визначено групи фінансових ресурсів в межах кожного рівня. Застосування такого підходу створює теоретичну основу для вироблення науково обґрунтованих напрямків зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад з урахуванням новітніх викликів і загроз;

- науково-методичні підходи до оцінювання фінансового потенціалу територіальних громад в частині визначення теоретичних передумов оцінювання, етапізації підготовчої роботи та її впливу на методологію оцінювання, а також методів оцінювання із застосуванням класифікації територіальних громад за критерієм безпекової локації (прифронтові, центральні та тиллові громади), що дозволяє акцентувати увагу на відмінностях у показниках, які формують фінансовий потенціал (доходи на 1 мешканця, обсяг місцевих податків і зборів, міжбюджетних трансфертів тощо), що належать до різних категорій за цією ознакою. Застосування запропонованого методу оцінювання фінансового потенціалу громад підвищить якість планування доходів і видатків територіальних громад та сприятиме справедливому розподілу дотацій та субвенцій;

- стратегічний інструментарій управління ризиками фінансового потенціалу територіальних громад, в частині впровадження системи тривекторного моніторингу (доходи, видатки, соціально-економічне середовище). Систематизовано основні ризики, загрози та їх індикатори для фінансового потенціалу територіальних громад; визначено можливі наслідки виникнення означених загроз; запропоновано конкретні тактичні заходи у сфері фінансової політики органів місцевого самоврядування для мінімізації наявних ризиків і загроз, зокрема: диверсифікація джерел бюджетних надходжень, створення спеціалізованих резервних фондів, використання хмарного середовища для зберігання фінансової інформації для забезпечення безперервності бюджетного процесу в умовах новітніх викликів, підвищення рівня бюджетної прозорості та стимулювання розвитку форм громадської участі у бюджетному процесі на місцевому рівні;

- шляхи зміцнення та розширення фінансового потенціалу територіальних громад з виокремленням трьох складових: 1) активізація та диверсифікація доходної бази; 2) раціоналізація та підвищення ефективності витрат; 3) співпраця та координація; 4) управління ризиками. Систематизовано заходи та інструментарій зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад у період воєнного стану і післявоєнного відновлення, що включає: посилення бюджетної децентралізації, розвиток та інтеграцію механізмів публічно-приватного партнерства, покращення професійних навичок персоналу територіальних громад у сфері залучення та управління альтернативними фінансовими ресурсами; підвищення рівня цифровізації системи управління фінансами і, зокрема, майном територіальних громад шляхом впровадження спеціальних інтелектуальних систем для автоматизованого збору даних про споживання ресурсів. Реалізація запропонованих заходів створить необхідне підґрунтя для зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад.

Обґрунтованість і достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які захищаються

Дисертаційна робота Онищука С. І. на тему: «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад» має чітку, логічно побудовану структуру, яка відповідає поставленій меті і завданням дослідження.

Автор використовує сучасну методологію наукових досліджень, ґрунтуючись на діалектичному методі пізнання та системному підході до вивчення фінансових процесів. Аналіз змісту дисертації свідчить про комплексне і глибоке вивчення автором проблемних питань досліджуваної теми. Текстовий виклад результатів дослідження вдало доповнений графічними та табличними матеріалами. Основні наукові положення переконливо аргументуються, а в необхідних випадках підкріплені фактичними даними.

Вивчення здобувачем значного переліку літературних джерел, проведена аналітична оцінка, узагальнення фактологічних даних, застосування математичного апарату стали підґрунтям для достатньої обґрунтованості наукових положень, висновків і практичних рекомендацій, викладених у дисертаційній роботі.

Наукові висновки та рекомендації відзначаються достовірністю, що забезпечена використанням чинного нормативно-правового поля, актуальних статистичних джерел та інформаційно-аналітичних систем. Висновки повністю відповідають поставленим завданням та підтверджують високий рівень теоретичної і практичної підготовки дисертанта.

Практичне значення роботи

Практичне значення дослідження полягає у розробці пропозицій, що можуть бути використанні державними і місцевими органами влади у процесі удосконалення управління фінансовими ресурсами територіальних громад з метою зміцнення їх фінансового потенціалу.

Практичне значення одержаних у роботі результатів підтверджується відповідними документами, а саме:

- основні результати і висновки дисертаційної роботи використані при аналізі стану фінансових ресурсів територіальних громад органами місцевого самоврядування, а також для підготовки пропозиції до органів виконавчої влади щодо розподілу коштів Державного бюджету України між територіальними громадами (довідка Тернопільської військової державної адміністрації № 42-33/1906 від 30.12.2025);

- теоретико-методичні результати дисертації щодо заходів моніторингу та ідентифікації загроз для фінансового потенціалу територіальних громад використано під час підготовки та реалізації місцевих програм у сфері цивільного захисту (довідка Кременецької міської ради № 627/02-27 від 26.11.2025);

- практичні пропозиції щодо застосування зарубіжного досвіду для зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад використано Золочівською міською радою Золочівського району Львівської області в процесі планування доходів бюджету (довідка Золочівської міської ради Золочівського району Львівської області № 379 від 16.12.2025).

Результати дослідження впроваджені у навчальний процес Західноукраїнського національного університету при поглибленні змістового наповнення та розробки практичних завдань з дисциплін: «Фінанси територіальних громад» при підготовці здобувачів вищої освіти за освітньою

програмою «Фінанси» на першому рівні вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та «Управління фінансовими ресурсами територіальних громад» на другому рівні вищої освіти за спеціальністю D2 «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» (довідка Західноукраїнського національного університету №126-28/2953 від 31.12.2025).

Повнота викладення матеріалів дисертації в публікаціях та особистий внесок у них автора

За темою дисертаційної роботи автором опубліковано самостійно та у співавторстві 10 наукових праць загальним обсягом 5,12 друк.арк., з яких особисто автору належить 3,4 друк.арк., з них: 4 – у наукових фахових виданнях України, 1 – у періодичному науковому виданні, проіндексованому у базиданих Web of Science, 5 – публікацій апробаційного характеру.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ: в яких опубліковані основні наукові результати дисертації:

Статті у наукових фахових виданнях України

за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

1. Кириленко О., Онищук С. Фіскальна стійкість та фінансовий потенціал територіальної громади: сутність та взаємозв'язок. *Світ фінансів*. 2025. №1. С. 57-68 (**фахове видання категорії «Б»**). DOI: <https://doi.org/10.35774/sf2025.01.057> URL: <http://sf.wunu.edu.ua/index.php/sf/article/view/1783/1787> (1,0 д.а., особистий внесок автора – 0,5 д.а.: обґрунтовано взаємозв'язок між фіскальною стійкістю та фінансовим потенціалом територіальної громади).

2. Кириленко О.П., Онищук С. Аналіз фінансових ресурсів територіальних громад. *Бізнес Інформ*. 2025. №9. С. 356-366 (**фахове видання категорії «Б»**) DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2025-9-356-366> (0,7 д.а., особистий внесок автора – 0,4 д.а.: проаналізовано стан фінансових ресурсів територіальних громад України).

3. Онищук С. Оцінка впливу капітальних видатків на формування фінансового потенціалу територіальної громади. *Економічний простір*. 2025. №207. С. 163-170. (**фахове видання категорії «Б»**) DOI: <https://doi.org/10.30838/EP.207.163-170> (0,6 д.а.).

4. Онищук С. Перспективи використання зарубіжного досвіду у сфері зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад. *Європейський науковий журнал Економічних та Фінансових інновацій*. 2025. № 4 (18). Том 2. С. 200-210 (**фахове видання категорії «Б»**). DOI: <https://doi.org/10.32750/2025-0417> <https://journal.eae.com.ua/index.php/journal/article/view/616> (0,8 д.а.).

*Статті у періодичних наукових виданнях, проіндексованих
у базі даних Web of Science*

5. Kyrylenko, O., Gavkalova, N., Shashkevych, O., Humen, V., & Onyshchuk, S. (2025). Utilising Public Finance to Foster Sustainable Growth in Local Communities. *European Journal of Sustainable Development*, 14(2), 345-363 (**Web**

of Science, Q4). DOI: <https://doi.org/10.14207/ejsd.2025.v14n2p345> URL: <https://ecsdev.org/ojs/index.php/ejsd/article/view/1690> (1,0 д.а., особистий внесок автора – 0,2 д.а.: проаналізовано особливості фінансового потенціалу територіальних громад).

Публікації, які засвідчують апробацію матеріалів дисертації

6. Онищук С. Вплив децентралізації на фінансовий потенціал регіонального розвитку. *Актуальні питання фінансової теорії та практики*: збірн. матер. Десятої заоч.-дистанц. конф. студентів і молодих вчених (м. Тернопіль, 26 квіт. 2023 р.). Ч. 2. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 129-132 (0,27 д.а.).

7. Кириленко О., Онищук С. Актуальні проблеми житлово-комунального господарства України. *Фінансове забезпечення сталого розвитку*: збірн. наукових праць кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету. Вип. 3. Т. 2. Тернопіль: ЗУНУ, 2023. С. 90-92. (0,15 д.а., особистий внесок автора – 0,1 д.а.: узагальнено проблеми житлово-комунального господарства України як складової фінансів територіальних громад).

8. Онищук С. Доходи місцевих бюджетів – основа фінансової самодостатності територіальних громад. *Актуальні питання фінансової науки та практики*: збірник наукових праць кафедри фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету. Вип. 1. Тернопіль: ЗУНУ, 2024. С. 130-132 (0,2 д.а.).

9. Братівник І., Онищук С. Фінансове забезпечення соціальних програм в територіальних громадах. *Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології*: матеріали XXVI Всеукр. щоріч. студент. наук.-практ. конф. за міжнарод. участю. 22 квіт. 2025 р. Одеса : НУ «Одеська політехніка», 2025. С. 193-194.

URL: https://op.edu.ua/sites/default/files/publicFiles/studolympconf/zbirka_tez_konferenci_yi_colectie_de_rezumat_ale_conferintelor_22_04_2025.pdf (0,15 д.а., особистий внесок автора – 0,08 д.а.: обґрунтовано перспективи розвитку фінансового забезпечення соціальних програм територіальних громад).

10. Онищук С. Моніторинг та ідентифікація основних загроз для фінансового потенціалу територіальних громад у воєнний період. *Одинадцяті Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.І. Юрія*: збірник наукових праць (м. Тернопіль, 12 листопада 2025 р.). Тернопіль: ЗУНУ, 2025. С. 127-130 (0,25 д.а.).

Апробація матеріалів дисертації

Дисертаційне дослідження виконане і обговорене на кафедрі фінансів імені С.І. Юрія Західноукраїнського національного університету. Основні положення (теоретичні, практичні), висновки та пропозиції, а також результати наукового дослідження викладено, представлено та оприлюднено на таких міжнародних наукових та міжнародних науково-практичних конференціях: «Актуальні питання фінансової теорії та практики» (м. Тернопіль, 26 квітня 2023 року); «Сучасний менеджмент: моделі, стратегії, технології» (м. Одеса, 22 квітня 2025 року); «Одинадцяті Всеукраїнські наукові читання пам'яті С.

І. Юрія» (м. Тернопіль, 12 листопада 2025 року, а також на інших наукових заходах, які проводилися кафедрою фінансів ім. С. І. Юрія Західноукраїнського національного університету, і опублікованих у збірниках наукових праць «Фінансове забезпечення сталого розвитку» (2023. Вип. 3. Т. 2) та «Актуальні питання фінансової науки та практики» (2024. Вип. 1).

Оцінка мови та стилю дисертації

Дисертація написана діловою українською мовою. Стил подачі матеріалу дослідження, наукових положень, висновків і рекомендацій характеризується системністю, науковістю, логічністю, інформаційною насиченістю, якістю та забезпечує легкість і доступність сприйняття матеріалу.

Відповідність дисертації нормативно встановленим вимогам та можливість подання до захисту

Враховуючи актуальність теми дисертації, обґрунтованість отриманих результатів, наукову новизну і практичне значення виконаних досліджень, повноту викладення матеріалів дисертації в наукових працях, що відповідають вимогам «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії», затвердженого постановою КМУ від 12.01.2022 р. №44 (зі змінами від 21.03.2022 р. № 341) та напрямку наукового дослідження освітньо-наукової програми ЗУНУ, структурний підрозділ рекомендує подати дисертаційну роботу Оніщука Сергія Ігоровича на тему: «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад», на здобуття ступеня доктора філософії зі спеціальності 072 – «Фінанси, банківська справа та страхування» до захисту в разову спеціалізовану раду.

У результаті розгляду дисертації Оніщука Сергія Ігоровича та повноти публікації основних результатів дослідження:

УХВАЛИЛИ:

1. Пропонувати Вченій раді університету такий склад разової спеціалізованої вченої ради:

Голова разової спеціалізованої вченої ради

доктор економічних наук, професор Горин Володимир Петрович, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Західноукраїнського національного університету.

Рецензенти:

доктор економічних наук, доцент Малиняк Богдан Степанович, професор кафедри фінансів ім. С.І. Юрія Західноукраїнського національного університету.

доктор економічних наук, професор Птащенко Олена Валеріївна, професор кафедри економічної кібернетики та інформатики Західноукраїнського національного університету;

Опоненти:

доктор економічних наук, професор Буряченко Андрій Євгенович, завідувач кафедри фінансів імені Віктора Федосова, Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана;

доктор економічних наук, професор Возняк Галина Василівна, провідний науковий співробітник відділу регіональної фінансової політики, ДУ «Інститут регіональних досліджень імені М.І. Долишнього НАН України».

2. Рекомендувати новоствореній разовій спеціалізованій вченій раді прийняти дисертаційну роботу Онищука Сергія Ігоровича на тему: «Шляхи зміцнення фінансового потенціалу територіальних громад», до захисту.

Головуючий на засіданні

доктор економічних наук, професор,
завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія

Андрій КРИСОВАТИЙ